

Seminář o pozemkových úpravách: krajina v centru pozornosti

Na Mendelově univerzitě v Brně se 12. prosince 2025 uskutečnil odborný seminář „Pozemkové úpravy v kontextu plánování a ochrany krajiny“. Akce přinesla aktuální poznatky z legislativy, příklady dobré praxe i inspirativní pohledy na budoucnost české krajiny.

Spolupráce institucí a podpora venkova

Seminář proběhl v rámci aktivit Celostátní sítě pro venkov ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně, Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy, Výzkumným ústavem monitoringu a ochrany půdy, Státním pozemkovým úřadem a Českou společností krajinných inženýrů.

V rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 jsou významně podporovány jako součást intervencí zaměřených na infrastrukturu, ochranu životního prostředí a adaptaci na klimatické změny.

Legislativní změny a judikatura

Doc. JUDr. Jakub Hanák, Ph.D., z Masarykovy univerzity představil aktuální změny právní úpravy a přiblížil inspirativní závěry z judikatury roku 2025. Jedním z příkladů soudní praxe v souvislosti s tím, zda pozemkové úpravy musí být provedeny ve veřejném zájmu, bylo uvedeno:

„Pozemkové úpravy ve své většině nepředstavují vyvlastnění vlastnického práva v pravém slova smyslu, protože v podstatě jsou hromadnou dobrovolnou směnou vlastnických práv dotčených vlastníků. Nicméně, pro tu skupinu vlastníků, která s prováděnými úpravami nesouhlasí, jsou ústavní pravidla platná pro vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva krajním kritériem ochrany jejich vlastnictví. Ústavní soud konstatuje, že pozemkové úpravy se provádějí ve veřejném zájmu, na základě zákona a je na příslušných orgánech, aby - ve smyslu čl. 11 odst. 4 LZPS - striktně zajistily právo na adekvátní náhradu.“ [Pl. ÚS 34/97]

Příklady dobré praxe a praktické nástroje pro návrhy pozemkových úprav

Ing. Michal Pochop představil projekt [Poldru na Šumickém potoce](#) financovaný z Programu rozvoje venkova 2014–2020. Ve své prezentaci se věnoval také katastrálnímu zákonu, druhům pozemků a postupům podle nového stavebního zákona.

Závěrem připomněl soutěž „[Žít krajinou](#)“, kterou pořádá Státní pozemkový úřad ve spolupráci s Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy.

Ing. Veronika Sobotková, Ph.D. z VUT Brno účastníkům ukázala platformy a aplikace využitelné při návrzích pozemkových úprav, například Geoportál SOWAC-GIS, ISVS Voda či systém PERUN zaměřený na predikci vlivu sucha a klimatických změn.

Praktické zkušenosti a legislativa aplikace kompostu

Doc. Dr. Ing. Petr Doležal z AGROPROJEKT PSO s.r.o. se věnoval analýze povodní a možnostem jejich ovlivnění. Na konkrétním příkladu povodně z roku 2024 ukázal, jak lze hledat informace a připravovat opatření proti extrémním jevům.

Pohled farmáře: protierozní opatření

Soukromý zemědělec Jiří Michalisko z Jakartovic představil praktickou ukázkou protierozních opatření. Popsal svůj netradiční přístup ke krajině, zkušenosti s agrolesnickými systémy i pestré osevní postupy, které podporují zdraví půdy a kvalitu produkce. Také uvedl, že aplikace POR není při liniovém rozmístění stromů žádnou uživatelskou překážkou. Protože jen zdravá rostlina je základem zdravých potravin. ALS je opatření vhodné pro všechny způsoby hospodaření konvence/ekologie/regenerativní.

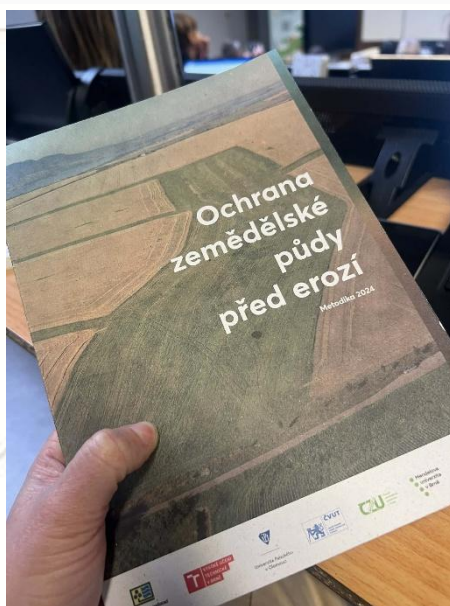
Politika krajiny: vize do roku 2050

Závěrečnou prezentaci přednesl Ing. Jakub Houška, Ph.D., z Výzkumného ústavu pro krajinu.

[Politika krajiny](#) byla definována jako strategický dokument vlády ČR, který určuje priority v plánování, ochraně a využívání krajiny až do roku 2050. Jejím cílem je zajistit, aby česká krajina byla místem kvalitního života, šetrného hospodaření a ochrany přírodních hodnot. Dokument reaguje na problémy, jako jsou úbytek biodiverzity, eroze půdy a nedostatečná schopnost krajiny zadržovat vodu.

Průběh semináře k pozemkovým úpravám

Závěr

Seminář na Mendelově univerzitě v Brně ukázal, že pozemkové úpravy nejsou jen technickým nástrojem, ale komplexním procesem, který propojuje legislativu, vědu, praxi i zkušenosti samotných zemědělců. Diskuse odborníků i praktické ukázky potvrdily, že správně prováděné úpravy mohou výrazně přispět k ochraně půdy, zadržování vody v krajině a adaptaci na klimatické změny. Seminář tak přinesl nejen inspiraci, ale i jasný signál, že budoucnost venkova a krajiny je společným úkolem všech – od státní správy přes vědecké instituce až po samotné hospodáře.

Ing. Lucie Sýsová, koordinátor Celostátní sítě pro venkov

lucie.sysova@szif.gov.cz

**Financováno
Evropskou unií**

